

Lausunto hyvinvointialueiden rahoituksesta annetun lain muuttamisesta

Ahall 25.02.2025 § 86
1121/00.04.00/2025

Valmistelija(t)	Kari Janhonen, puh. 044 717 2078, kari.janhonen(at)pshyvinvointialue.fi.
Päätös	Päätösehdotus hyväksyttiin.
Esittelijä	hyvinvointialuejohtaja
Päätösehdotus	Aluehallitus päättää antaa valtiovarainministeriölle liitteenä olevan lausunnon.
Ennakkovaikutusten arviointi	Lausunnolla olevalla lakimuutoksella ei ole olennaista vaikutusta hyvinvointialueen saamaan valtion rahoituksen määrään ja suhteessa muiden hyvinvointialueiden saamaan valtion rahoituksen määrään.
Toimivallan peruste	Hallintosäätö § 36
Liitteet ja oheisaineisto	Esityslistan liitteenä: - lausunto valtiovarainministeriölle.
Valmistelu	Valtiovarainministeriö on pyytänyt 27.01.2025 hyvinvointialueen lausuntoa rahoituslain muuttamisesta. Rahoituslain muutosten tarkoituksena olisi hallitusohjelman mukaisesti kannustaa hyvinvointialueita asukkaiden hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseen. Lisäksi sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen rahoituksen määräytymistekijöihin ehdotetaan muutoksia. Esityksellä toteutettaisiin myös julkisen talouden suunnitelmassa linjatut siirtymätasauksia koskevat kertaluontoiset säästötoimenpiteet vuosille 2026 ja 2027, jotka koskisivat Helsingin kaupunkia. Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen perusteella kohdennettavan rahoituksen osuutta ehdotetaan nostettavaksi 1,5 prosenttiin sosiaali- ja terveydenhuollon rahoituksesta. Samalla asukasmäärän mukaan määräytyvää osuutta laskettaisiin 0,5 prosenttiyksikköä. Lisäksi hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen kertoimen laskentatapaa ehdotetaan täsmennettäväksi alueita kannustavammaksi. Aluekohtaisten hyte-kertoimien perusteella

rahoitusta kohdennetaan ensimmäisen kerran vuonna 2026. Esityksessä ehdotetaan, että hyvinvointialuekohtaisissa siirtymätasauksissa ei otettaisi huomioon hyte-kertoimen perusteella kohdennettavaa rahoitusta. Muutoksen tarkoituksena on varmistaa kannusteet hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen toimiin kaikille alueilla.

Hyvinvointialuekohtaisen sosiaali- ja terveydenhuollon rahoituksen määräytymistekijöiden osalta pävitettäisiin terveyden-, vanhusten- ja sosiaalihuollon laskennallisten kustannusten määrittelyssä käytettäviä painotuksia. Kyseessä on lakisääteinen päivitys, joka perustuisi tilinpäätöstietoihin vuodelta 2023. Terveydenhuollon osuus olisi 55,29 prosenttia, vanhustenhuollon 21,20 prosenttia ja sosiaalihuollon 23,51 prosenttia kustannuksista.

Lisäksi tarveperusteisen rahoituksen ennakoitavuuden parantamiseksi ehdotetaan, että hyvinvointialuekohtaisten terveyden-, vanhusten- ja sosiaalihuollon palvelutarvekertoimien laskennassa otettaisiin vuosittain huomioon hyvinvointialueen tiedot saatavissa olevalta kahdelta viimeisimmältä vuodelta.

Pelastustoimen rahoituksen määräytymistekijöiden osalta tarkistettaisiin pelastustoimen riskikertoimen määrittelyssä käytettäviä tekijöitä ja niiden painokertoimia.

Esitys on tarkoitus antaa eduskunnan käsiteltäväksi huhtikuussa 2025. Lakimuutokset tulisivat voimaan 1.1.2026.